

Sygn. akt V CZ 20/13

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Anna Kozłowska (przewodniczący)

SSN Marian Kocon

SSN Marta Romańska (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa L. G., J. K. i W. K.

przeciwko K. U.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 28 maja 2013 r.,

zażalenia powoda W. K. na postanowienie Sądu Apelacyjnego [...]

z dnia 19 listopada 2012 r.,

**uchyla zaskarżone postanowienie, pozostawiając Sądowi
Apelacyjnemu orzeczenie o kosztach postępowania
zażaleniowego w orzeczeniu kończącym postępowanie
w sprawie.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z 19 listopada 2012 r. Sąd Apelacyjny odrzucił apelację powoda W. K. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z 10 stycznia 2012 r. w związku z nieuiszczeniem brakującej opłaty od tego środka odwoławczego w wysokości 15.010 zł.

W zażaleniu na postanowienie z 19 listopada 2012 r. powód zarzucił, że zapadło ono z naruszeniem art. 373 k.p.c. w zw. z art. 370 k.p.c. oraz w zw. z art. 18 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) poprzez ich niewłaściwe zastosowanie. Powód twierdził, że wartość przedmiotu zaskarżenia została przez Sąd nieprawidłowo ustalona na kwotę wyższą niż wartość przedmiotu sporu. Zarzucił nadto, że zaskarżone postanowienie zapadło z naruszeniem art. 25 w zw. z art. 368 § 2 *in fine* i art. 354 k.p.c. poprzez niedoręczenie mu postanowienia określającego inną wartość przedmiotu zaskarżenia niż wskazana przez niego.

Powód wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1. Z akt wynika, że w pozwie z 16 lipca 1997 r. powodowie dochodzili od pozwanych kwoty 198.961,15 zł z odsetkami ustawowymi od kwoty 118.762,38 zł od 20 grudnia 1994 r. oraz od kwoty 80.198,77 zł od 10 lutego 1995 r. W toku postępowania, to jest 27 stycznia 1998 r., pozwany wpłacił na poczet zadłużenia kwotę 40.000 zł, która została zaliczona na poczet należności głównej, od której powodowie żądali odsetek od 20 grudnia 1994 r. Równolegle z rozpoznaniem sprzeciwu pozwanego K. U. od uwzględniającego powództwo wyroku z 10 lutego 1998 r. (zaocznego w stosunku do tego pozwanego), przeciwko drugiemu z pozwanych prowadzona była egzekucja zobowiązania stwierdzonego prawomocnym w stosunku do niego wyrokiem z 10 lutego 1998 r., zakończona wyegzekwowaniem kwoty 80.198,77 zł. W apelacji od wyroku Sądu Okręgowego w K. z 10 stycznia 2012 r. uchylającego wyrok z 10 lutego 1998 r. w stosunku do pozwanego K. U. w pkt II, IV i oddalającego w tej części powództwo, powód W. K. oświadczył (k. 566-567), że w związku z wyegzekwowaniem kwoty 80.198,77 zł od drugiego z pozwanych cofa powództwo o zasądzenie tej kwoty. Pozostał natomiast

przy żądaniu zasądzenia kwoty 158.961 zł i odsetek ustawowych od spłaconej kwoty 80.198,77 zł za okres od 10 lutego 1995 r. do 21 grudnia 2006 r. (to jest w kwocie 244.628 zł) oraz odsetek ustawowych od kwoty 40.000 zł za okres od 20 grudnia 1994 r. do 27 stycznia 1998 r. (to jest w kwocie 55.588 zł).

Ostatecznie zatem powód W. K. zaskarżył apelacją wyrok Sądu Okręgowego co do oddalonego powództwa o zapłatę należności głównej w kwocie 78.762,38 zł i odsetek od tych kwot należności głównej, które zostały zaspokojone w toku procesu. Wartość przedmiotu zaskarżenia oznaczył na kwotę 78.762,38 zł i od tej kwoty uścił stosowny wpis.

2. Wartość przedmiotu sporu ma być przez powoda określona zgodnie z art. 19-24 k.p.c. Nie zawsze odpowiada ona wartości wszystkich roszczeń, których powód dochodzi w procesie. Do wartości przedmiotu sporu nie wlicza się m.in. odsetek, pożytków i kosztów żądanych obok roszczenia głównego (art. 20 k.p.c.). Art. 20 k.p.c. nie ma zastosowania jedynie do odsetek obliczonych za określony czas przed wytoczeniem powództwa i doliczonych do dochodzonej sumy dłużnej już w pozwie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 3 kwietnia 2002 r., I PZ 11/02, niepubl.).

Stosownie do powyższej reguły odsetki, których powodowie domagali się od dochodzonej pierwotnie kwoty 158.961 zł nie miały żadnego znaczenia dla określenia wartości przedmiotu sporu. Powodowie nie rozszerzali żądania pozwu, nie występowali z innym żądaniem w miejsce żądania zgłoszonego pierwotnie, a zatem wartość przedmiotu sporu w sprawie, którą prowadzili nie mogła wzrosnąć w toku procesu. Przeciwnie, wartość ta zmalała w związku z ograniczeniem żądania pozwu po częściowym zaspokojeniu roszczeń powodów. Powodowie podtrzymali pierwotnie zgłoszone żądanie zasądzenia odsetek od kwoty zapłaconej im dobrowolnie, ale to żądanie nie stało się przez to nowym, dodatkowo dochodzonym żądaniem pozwu, którego zgłoszenie miałyby modyfikować pierwotnie ustaloną wartość przedmiotu sporu. Gdyby powodowie nie cofnęli pozwu w części odpowiadającej zaspokojonej należności głównej, lecz pozostali przy tym żądaniu, to ustalwszy tę okoliczność sąd oddaliłby w tej części powództwo, ale nie miałyby to żadnego wpływu na byt zgłoszonego żądania odsetkowego oraz także na sposób określenia wartości przedmiotu sporu w toczącej się sprawie.

3. Z art. 368 § 2 k.p.c. wynika, że w sprawach o prawa majątkowe należy w apelacji oznaczyć wartość przedmiotu zaskarżenia. Następuje to przy odpowiednim zastosowaniu art. 19-24 i art. 25 § 1 k.p.c. Wartość przedmiotu zaskarżenia określona przez powoda pozostaje tożsama z wartością przedmiotu sporu lub też może być od niej niższa, jeżeli powód nie skarży orzeczenia w całości. Ze zdania drugiego powołanego wyżej przepisu wynika, że wartość przedmiotu zaskarżenia może być oznaczona na kwotę wyższą od wartości przedmiotu sporu wskazanej w pozwie jedynie wtedy, gdy powód rozszerzył powództwo lub sąd orzekł ponad żądanie. Jak już powiedziano, taka sytuacja nie miała miejsca w niniejszej sprawie.

Odsetki od kwoty długu głównego dochodzone w procesie obok tego długu i w związku z art. 20 k.p.c. pozostające bez wpływu na wartość przedmiotu sporu, żądane w dalszym ciągu po częściowym dobrowolnym zaspokojeniu w toku procesu należności głównej i cofnięciu pozwu o jej zasądzenie mogą być wprawdzie wyrażone konkretną kwotą pieniężną (skapitalizowane), ale kwota ta nie podlega zsumowaniu z kwotą długu głównego, pierwotnie stanowiącą wartość przedmiotu sporu. Wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawie, w której dochodzono takich żądań także nie może wzrosnąć o kwotę odpowiadającą skapitalizowanym odsetkom od spłaconej częściowo należności głównej. Przypadek taki nie mieści się bowiem w dyspozycji art. 368 § 2 zdanie drugie k.p.c., w którym ustawodawca taksatywnie wskazał na sytuację, gdy wartość przedmiotu zaskarżenia apelacją jest wyższa niż wartość przedmiotu sporu.

W świetle powyższego trzeba stwierdzić, że powód trafnie kwestionuje stanowisko Sądu Apelacyjnego, co zadecydowało o uchyleniu zaskarżonego postanowienia na podstawie art. 398¹⁵ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego rozstrzygnie Sąd w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie (art. 108 § 1 k.p.c.).